

za sedaj le mirno čaka v rokopisu objavljenja, morda mi bode mogoče, da z dot. nár. napevi na drug način koristim šoli, — a na „povelje“ nikdar in nikjer. Na „komando“ ne storim na slovstv. polju v obče ničesar, kar sem že pred leti omenil javno takrat, ko se me je v nekem listu pozvalo, da naj izdajo svoje „Zab. knj.“ u stavim ter da naj izročim svojo gradivo drugim rokam.

G. — m — pravi, da se s svojo zbirko šolskih pesmi nisem izkazal. O tem seveda ne pristoja sodba meni, toda lahko bi navedel temu nasproti precej laskavih priznanj raznih kolegov — med njimi tudi glasbenih veščakov — ki sicer ne hvalijo muzikalne vrednosti mojih napevov, pač pa preprostost in melodijoznost pesmic, katere otroci kaj radi pojó. „Weckung u. Bildung des Tonsinns“ je smoter pevskega pouka na nižji stopnji in temu gotovo služi vsaj nekoliko tudi moje delce, sicer bi se istega v teku dveh let ne razširilo že v 800 izvodih ne le po Štajerskem, kjer je v rabi Koprivnik-Majcenova „Začetnica“, marveč tudi po Kranjskem in Primorskem. Razsirjatev delca, ki je namenjeno edino le za roke učiteljeve, pri nas v takem številu gotovo ne svedoči o malovrednosti, oz. o nerabnosti dotedne publikacije.

V Središču, dne 5. prosinca 1901. Anton Kosi.

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Jubilejska samopomoč. P. n. udom „Jubilejska samopomoč“ razposlal sem o novem letu poštne položnice, da vplačajo za zadnji slučaj smrti, eventualno tudi letnino za 1901. Veliko se jih je že odzvalo, tisti pa, ki se tega storili niso, naj še ta mesec store. Prosim denar vpošiljati le po poštni položnici, delo je meni olajšano, a poština je vše zaračunjena. Le kdor je položnico zgubil, naj se posluži nakaznice. Naslovljati je „Samopomoč“ Ig pri Ljubljani.

Fr. Ks. Trošt,
t. ē. predsednik.

Štajersko.

Sv. Jurij ob Taboru. Savinsko učiteljsko društvo zboruje v četrtek dne 14. svečna ob 1 uri popoldne v šolskem poslopu na Vranskem po sledičem vzporedru:

1. Zapisnik.
2. Dopisi.
3. O „strupih“, poroča g. Sim. Meglič, Vransko.
4. Poročilo o glavnem skupščini „Zaveze“ v Mariboru.
4. Pretresovanje pravil „Zveze slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic“.
6. Predlogi in razne društvene zadeve.

K polnoštevilni vdeležbi vljudno vabi

Fr. Pečovnik,
t. ē. predsednik.

Književnost in umetnost.

„Zvonček.“ II. številka tega lepega mladinskega lista s podobami ima sledečo vsečino: Hrepenenje. Igor. (Pesem.) — Tam vrh rožnega oblaka. Fran Žgur. (Pesem.) — Aj, na okna . . . A. Rape. (Pesem.) — Prijatelju. Narjan Pretko. (Pesem.) — Nemirni Mirko. C. Logar. — Ob vrnitvi. Narjan Pretko. (Pesem.) — Kaj se je sanjalo Jošku. Simon Palček. — Izpolnjena želja. Ivo. — Igorček. Modest. (Pesem s sliko.) — V hudi sili. Ant. Pesek. — Veselje mladih dnij. Leon Poljak. — Ludoviček je pisal. L. Cernej. — Moj čoln. Narjan Pretko. (Pesem.) — Kraljeva oporoka. — Jos. Barbič. — Spoštuj stare ljudi! Solovej. — Pajek in polž. Solovej. — Jaz pa vem . . . Vida. (Pesem.) — Leni sluga. Solovej. — Modrijan in osabnež. Solovej. — Poskočnica. Igor. — Mladi risar. — Nove

knjige. — Vesela pevka. Besede zložil A. Nemré, uglasbil F. Juvánek. — Zračite stanovanje! — Besedna naloga. — „Zvonček“ prav toplo priporočamo.

„Glasbena Zora“, zvezek XII. ima tole vsebino: Č. naročnikom „Glasb. Zore.“ — Iz mojih spominov na mojstra Bedřicha Smetano. — Stoletnica rojstva dr. Fr. Prešerna. — Glasbena književnost. — Vesti iz umetniškega sveta. Glasbena priloga zv. XI. ima tole vsebino: Toskanska barkarola. Uglasbil Kamilo Mašek. — Biseri. Uglasbil Fr. Papler. — Regiment po cesti gre. Harmonizoval Lav. Pahor. — Nezvesta. Harmonizoval Lav. Pahor. — Dolenjska zdravica. Harmonizoval L. Pahor. — Strunam. Po K. Mašku uglasbil Ign. Hladnik. — Rožici. Uglasbil Fer. Juvanec. — Spremenjeno srce. Uglasbil D. Fajgelj. — Dve novoletni kolednici. Priredil L. Pahor. — Vila. Salonska polka. Zložil dr. Benjamin Ipavec. S to številko se završuje II. letnik „Glasbene Zore“. Izdajatelj in urednik g. Fr. Gerbić izjavlja, da spričo premajhne podpore in velike zanikarnosti naročnikov ne more izdajati lista več, kar je jako obžalovati. „Glasbena Zora“ je prinesla tekom dveh let mnogo prelepih glasbenih prilog.

Nove knjige. V zalogi g. L. Schwentnerja sta izšli zopet dve novi knjigi in sicer II. zv. „Mladinske knjižnice: Na rakovo nogo, spisal Ivo Trošt in II. sešitek J. Kersnika zbranih spisov: Agitator. Več prihodnjih.

Vestnik.

Učiteljski konvikt v Ljubljani: Č. gospa Ivanka Nagu, nadučiteljeva soproga na Vačah 4 K, katere je nabrala gdč. Franjica Grilčeva v veseli družbi v gostilni g. Sajovicu; tvrdka A. Soklič v Ljubljani 750 K; tvrdka Fr. Ksav. Souvan 27.62 K; tvrdka A. Krejči 5.32 K; tvrdka Gričar & Mejač 20 K.

Hrvatsko-slovenski klub na krščanski podlagi so ustanovili slovenski in hrvatski napredni poslanci na Dunaju. Klub šteje 16 članov. Sušteršičev klerikalni klub „Slovanski centrum“ ima pa devet slovenskih poslancev. Da se ni ustanovil jugoslovanski klub vseh slovenskih in hrvatskih poslancev, to je preprečil dr. Sušteršič, ter s tem pokazal, da mu je edino le za klerikalstvo, prav nič pa za narodna in gospodarska vprašanja slovenskega in hrvatskega naroda! To si moramo zapomniti. Čast in slava našemu dr. Iv. Tavčarju in njegovim narodnim somišljenikom!

Karol Seitz, državni poslanec in učitelj na Dunaju, kojega je dunajski župan Lueger najnesramnejše preganjal, je za vse učiteljstvo v državnem zboru velika pridobitev. On predobro več, da Slovenci, Nemci, Lahi, Čehi itd. niso nasprotniki šole, ampak da je edini nasprotnik šole mednarodni klerikalizem, zato je Seitz naprednemu učiteljstvu vseh narodnosti enako pravičen in naklonjen. Če bodo delali klerikalci krivice temu ali onemu, te ali one narodnosti, naj se kar brez skrbi obrne na državnega poslanca Seitta na Dunaju, VIII./3 Burggasse 117. Bog živi tega našega vrlega moža!

Učiteljske premembe. Nadučitelj je postal pri Sv. Petru nad Laškem g. Jernej Troha, dosedanji vodja ondotne šole. Na mariborski meščanski dekliski šoli je nameščen za drugo skupino Jos. Dorfmeister iz Češke, a za I. skupino Ida Daut, dosedaj ljudska učiteljica. Pri Sv. Petru pri Radgoni je nameščena gdč. Josipina Kren, v Kapelah pri Brežcah pa gdč. Ivana Piller.

Klerikalizem in „šnops“. Ako pregledujemo statistične izkaze o žganjepitju, najdemo hitro, v kaki tesni zvezi sta žganje in „živo katoliško prepričanje“, v naši deželi. Kolikor več se v kakem okraju popije žganja, toliko več je „živo katoliško prepričanje“, nasprotno pa, kolikor manj se popije žganja, toliko manj je ljudstvo zavzetno za klerikalizem. Največ žganja se spije na Gorenjskem in v ljubljanski okolici, tu je tudi „katoliško prepričanje“ naravno velikansko, tu cvete klerikalstvo tako, kakor nikjer v celi Avstriji. Tu pride namreč na vsacega prebivalca povprek šest litrov „šnopsa“. V naprednih okrajih n. pr. v logaškem in postojinskem pa še jeden liter ne